

Fiskeriets Arbejdsmiljøråd

Tænk som Ulrik Wilbek og være træneren, når det gælder sikkerhed og arbejdsmiljø, lød det fra Thomas Philipsen, Life2Save, på Fiskeriets Arbejdsmiljøråds seminar.
Foto: René Dandanell.

Thomas Philipsen fra firmaet Life2Save provokerede, og mente at én arbejdsulykke er én for meget.
Foto: René Dandanell.

Det er i orden du mister ét ben

Det skal ikke være acceptabelt, at der sker arbejdsulykker. Det må være udgangspunktet

SIKKERHED

Af René Dandanell

- Jeg vil ikke have, vi har én eneste arbejdsulykke – og det skal vi hjælpe hinanden med. Hvordan tænker I, vi skal gribe det an?

Sådan lød det fra Thomas Philipsen fra firmaet Life2Save, der på provokatorisk vis forsøgte at bringe sikkerhed og arbejdsmiljø i spil. Han tog udgangspunkt i, at der i 2015 var 10 alvorlige arbejdsulykker i fiskeriet.

- Det er dejligt, at 10 fiskere ud af 1.000 kommer til skade hvert år i fiskeriet, konstaterede han og rokkede ved tankegangen om

arbejdsulykker. Han pegede på et eksempel, hvor en virksomhed – i en anden branche – som mål havde 2,4 arbejdsulykker pr. år.

- Hvem er de 2,4 medarbejdere i virksomheden, det er ok skal komme til skade næste år?

Argumentet var, at vi åbenbart accepterer, at kollegaerne kommer til skade. Og han kunne også citere fra en rapport om sikkerheden i fiskeriet, at "risikoen for en arbejdsskade var en kalkuleret arbejdsrisiko".

Han argumenterede for, at udgangspunktet altid skal være, at der ikke sker nogen arbejdsulykker. For det er ikke ok, at en mister ét ben om året i fiskeriet,

fordi det er en kalkuleret risiko.
- Det handler om at skabe en kultur, hvor det er okay at snakke om sikkerhed, sagde Thomas Philipsen.

Adfærden

Han pegede på, at sikkerhed handler om de valg, der bliver foretaget.

- Det, der virker er adfærden. Det er sikkerhedskulturen, der gør forskellen, sagde Thomas Philipsen.

Han postulerede, at skipperne skal være træner. Og det er ikke fodbold-spillere på niveau med Christiano Ronaldo, der er tale om, der skal trænes, men derimod miniput-spillere. Han for-

klarede også, at man er nødt til at prøve hændelser for at kunne magte en situation, når man står i den. Eksemplet er kassedamen i banken, der aldrig fik trykket på knappen ved røveri i banken: Fordi hun aldrig har prøvet det!

Derfor opfordrede Thomas Philipsen også fiskerne til at prøve fx. overlevelsedragten, hoppe i vandet til en "mand-over-bord" situation eller prøve at rive splitten ud af pulverslukkeren og bruge den.

Og selvom han havde den provokatoriske hat på, så havde han også stor ros til den indsats, der er sket omkring nedbringelsen af arbejdsulykker i fiskeriet.

- Det er imponerende, at I lig-

ger så langt under landbruget og andre erhverv, sagde Thomas Philipsen.

Hvad koster det?

Thomas Philipsen bad også deltagerne om at sætte pris på, hvad en arbejdsulykke koster. For ikke alene er der risiko for højere forsikringspræmie, betaling af sygedagpenge og erstatning, men også den tabte indtjening, som en medarbejder kan være årsag til. Og det gælder både på kort og langt sigt.

- Det koster penge, hvis I ligger stille. I bliver nødt til at træffe et valg om, at I ikke vil have arbejdsulykker, fastslog Thomas Philipsen.

Nedgangen i arbejdsulykker skal dokumenteres

Det markante fald af ulykker i fiskeriet skal nu undersøges. Hvorfor er det sket? Og hvad er de gode ting, der gøres?

SIKKERHED

Af René Dandanell

Det har vakt undren i de europæiske lande, at antallet af arbejdsulykker i Norden er faldet

markant.

- Man har set et fald over det meste af Norden, og andre lande synes det er bemærkelsesværdigt. Måske kan de lære noget af os, sagde Helle Østergaard fra Center for Maritim Sundhed og Samfund.

Hun fortalte på Fiskeriets Arbejdsmiljøråds arbejdsmiljøseminar om et nyt fælles nordisk projekt. Hun kunne blandt andet fremvise tal, hvor antallet af arbejdsulykker på land er faldet med 14 procent, mens den i fiskeriet er faldet med 50 procent i den samme periode.

Der er tale om en ændring i sikkerhedskulturen, og de første foreløbige undersøgelser af 46 redogørelser fra Den Maritime Havarikommission over ulykker fra perioden 1998 til 2013 viser, at det oftest er på trawlerne, ulykkerne sker.

Målet med undersøgelsen er at finde frem til, hvad der er den positive årsag til at antallet af ulykker er faldet så markant?

- Vi skal indsamle viden og erfaring fra de sidste 15 år. Det, vi gerne vil vise, er de gode ting, der er sket i fiskeriet, sagde Helle Østergaard.

Første fase i projektet har været at indsamlet og systematisere viden og erfaring ud fra tal og statistik. I den fase indgår blandt andet uddannelse, rådgivning, APV-systemer, tilsyn og regler som elementer i det arbejde, der ligger bag forbedringen.

Anden fase skal igangsættes efter sommerferien, hvor forskerholdet bag undersøgelsen vil interviewe fiskere fra Norden plus andre aktører i branchen. Derfor efterlyste Helle Østergaard også erfarne fiskere, der arbejder på stålcut-

tere med en besætning på 3-5 personer, og som fisker med trawl efter konsumfisk. Fokus i denne del af undersøgelsen er blandt andet på, hvilke konkrete tiltag der er foretaget som forebyggelse, hvilke risici der er ved arbejdet og om arbejdet har haft effekter for helbredet.

Der er tale om et samarbejde mellem arbejdsmiljøforskere i Danmark, Finland, Norge, Island og Færøerne. Det eneste nordiske land, der ikke deltager, er Sverige, hvor forskerne ikke havde den fornødne tid.

Danmarkspremiere for løfteudstyr på seminar

To løftesystemer til at stable fiskekasser præsenteret for fiskere

ARBEJDSMILJØ

Af René Dandanel

Fiskeriets Arbejds miljøråd havde på arbejds miljøseminaret i Århus medbragt en 20-fods container med to løftesystemer. Systemerne har været under udvikling i nogle måneder i et tæt samarbejde mellem fiskere, Fiskeriets Arbejds miljøråd og firmaet GMV A/S i Bredsten, der har løst mange opgaver med løft i industrivirksomheder.

Der er tale om en af de sidste manuelle arbejdsbyrder på et fiskefartøj, når fiskekasserne skal stables i lasten. Derfor har Fiskeriets Arbejds miljøråd i samarbejde med GMV A/S i Bredsten udviklet to systemer til løft af fiskekasser.

- Det er på baggrund af flere ønsker fra skipere, at Fiskeriets Arbejds miljøråd har igangsat projektet, forklarede konsulent Karsten Korsgaard fra Fiskeriets Arbejds miljøråd.

I dag er mængderne på fiskefartøjer større, og det betyder, at der er langt flere fiskekasser, der skal håndteres ombord. Netop for at undgå de mange tons, der skal løftes, er udstyret udviklet. Og det var derfor også med en vis spænding, at de deltagende fiskere blev præsenteret for udstyret. Men over hele linjen lød der anerkendende nik til løftesystemet.

Det er GMV A/S, der har udviklet systemet, og salgs chef Svend Østergaard Mortensen kunne fortælle om systemet.

- Det ene system er et rent luftsystem. Det andet hænger i el-spil med luftbremser. Der

er nærmest tale om en dødemandsknap, hvor det hele bremser, forklarede Svend Østergaard Mortensen fra GMV A/S.

Undervejs er gribeudstyret blevet ændret. Både den tap, der griber fat i kassen forrest, og den arm, der griber kassen i siden, er blevet ændret. I hele processen har flere fiskere deltaget og givet input til udviklingen. Fokus undervejs har også været på, at udstyret, der kører i et skinnesystem, skal fylde mindst

muligt, så det ikke går ud over lastkapaciteten på fartøjet.

Næste step i projektet er nu en præsentation af udstyret i en række havne, hvor fiskerne kan få mulighed for selv at afprøve systemet inden de eventuelt køber.

Selvom udstyret bliver muligt at afprøve i containeren, så kræver systemet dog tilpasning til det enkelte fartøj, forklarede Svend Østergaard Mortensen.

Interessen for at se løftesystemet var stor på arbejds miljøseminaret i Århus. Foto: René Dandanel.

Besøg i havnene

Fiskeriets Arbejds miljøråds container med de to løftesystemer vil blive sendt rundt i en række forskellige havne forklare direktør Flemming Nygaard Christensen fra Fiskeriets Arbejds miljøråd, og her har fiskerne mulighed for selv at teste og afprøve systemet, og vurderer om det kan bruges på deres fartøj og, om var noget for dem.

Havnene hvor det pt. er planlagt at opsætte og demonstrere udstyret, er følgende: Hvidesande, Torsminde, Thyborøn, Hanstholm, Hirtshals, Skagen, Strandby, Grenå, Kerteminde, Bagenkop, Gilleleje, Rødvig, Nexø.

Der var ingen dødsulykker i 2015

Og antallet af alvorlige arbejdsulykker er også faldet markant gennem årene

STATISTIK

Af René Dandanel

2015 var et ganske godt år, hvis man alene vurderer sikkerheden ombord på fiskefartøjer i forhold til antallet af dødsulykker. Tallet for dødsfald var således 0 i 2015.

Lars Gerhard Nielsen, Syns chef i Søfartsstyrelsen, kunne således fortælle, at der i de 20 år, han har været i branchen, har oplevet en meget positiv udvikling omkring.

- Der er sket en meget

positiv udvikling siden 1990'erne. Men hvad har vi gjort? Jeg tror ikke svaret er entydigt, konstaterede Lars Gerhard Nielsen.

Tallene for alvorlige arbejdsulykker er også lavt i fiskeriet. Siden 2011 har antallet ligget konstant på 10 styk om året. Til sammenligning lå tallet i 2006 på 25 styk og i 2010 på 19 styk.

- Men det er små tal, så vi skal være varsom dem. Vi må derfor stadig sige, at det er risikabelt erhverv, sagde Lars Gerhard Nielsen.

Tromler

Med erfaring fra en række ulykker inden for søfarten, så kan Søfartsstyrelsen konstatere, at langt de fleste ulykker sker omkring spil og tromler. I fiskeriet er det særligt arbejdet ved tromlerne, der kan være risikabelt. I den øvrige søfart er det også

spil, der udgør en risiko.

- Der er tale om store kræfter, konstaterede Lars Gerner Nielsen.

Involvering

Lars Gerhard Nielsen fortalte også om, hvordan der skabes sikkerhed. En måde er regler og håndhævelse af myndighederne.

- Vil I have flere regler, lød spørgsmålet fra Lars Gerhard Nielsen.

En anden vej er involvering af besætningen og engagement hos ejer og skipper.

- Hvis vi skal et stykke videre med sikkerhedsarbejdet, så er det involvering. Involverer vi vores besætning nok i sikkerhedsarbejdet. Det er ikke noget, vi kan gøre noget ved, det skal fiskerne, sagde Lars Gerhard Nielsen med en sikker tro på, at det er vejen frem.

Tarzan-syndromet lever endnu

Selvom det står ganske godt til inden for fiskerierhvervet, når det gælder fokus på sikkerheden, så oplever Søfartsstyrelsen også, at det stadig er fartøjer hvor sikkerhedskulturen skal indarbejdes.

- Vi oplever også fartøjer, hvor de er gode til at fiske, men de taler ikke om risici ved arbejdet, sagde Lars Gerhard Nielsen.

Det kan for eksempel være fartøjer, hvor man ikke lige ved hvor sikkerhedsudstyret er.

- Den type af fartøjer findes stadig, de steder vi kommer, sagde Lars Gerhard Nielsen og pegede på, at det ikke nødvendigvis kun er på fartøjer med ældre fiskere.

- Vi har også oplevet det med fiskere, der kun er i 30'erne. Så der er stadig steder, hvor jeg håber, der kan komme en anden sikkerhedsadfærd, sagde han.

Stor fokus på lærlinge

Søfartsstyrelsen har øje på lærlingene i fiskeriet, fortalte Lars Gerhard Nielsen på Arbejds miljøseminaret i Århus.

- I år har vi haft fire ulykker med lærlinge. Det har ikke været alvorlige ulykker, men det viser, at man skal være opmærksom på det ombord, sagde Lars Gerhard Nielsen.

De tre af ulykkerne har været hvor lærlingen har fået hænder i klemme i grejerne, mens den fjerde er kommet til skade i forbindelse med løft af kasser.

Derfor vil Søfartsstyrelsen gerne rette søgelyset mod lærlingene, og de vil gerne i dialog med skipper og besætning.

- Vi skal have fundet ud af, hvad vi gør, så vi kan passe på de unge mennesker, fortalte Lars Gerhard Nielsen.

Fiskeriets Arbejdsmiljøråd

Danmarks have overvåges fra Århus

Værnsfælles Forsvarskommando har overvågningen af dansk havområde

SIKKERHED

Af René Dandaneil

I en bunker under jorden sidder døgnnet rundt ti mennesker og overvåger skibsfarten i danske farvande. Kaptajn Nikolaj Skjøth fra Værnsfælles Forsvarskommando fortalte på Fiskeriets Arbejdsmiljøråds arbejdsmiljøseminar om de opgaver, der løses.

- Vi holder øje med skibsfarten og vi har røde pletter på dem, der tidligere har haft en sag. Dem holder vi ekstra øje med, sagde Nikolaj Skjøth.

De såkaldte "bad guys" er for eksempel skibe, der tidligere er gået på grund i dansk farvand eller hvor kaptajnen tidligere er blevet snuppet i spritsejlad.

- Det er dem, vi har en historik på, sagde Nikolaj Skjøth.

Nikolaj Skjøth kunne også fortælle, at der er lagt advarsler ind i særlige områder for at undgå kollision med land eller grundstødning. Det er eksempelvis Bornholm og ved spidserne af Sydsjælland og Møn, at advarslerne kommer. Det betyder, at Værnsfælles Forsvarskommando kan kalde et skib tids nok til at

det kan skifte kurs. I sjældne tilfælde sættes i helikopter i luften, hvorfra der kan sættes en person ombord på skibet, der kan vække mandskabet.

Hver gang et udenlandsk skib kommer ind i dansk farvand bliver det kaldt op og gjort opmærksom på, hvilke regler der gælder i dansk farvand.

- Vi kalder også "bad guys" op, når de kommer tilbage, fortalte Nikolaj Skjøth.

I flere tilfælde har fiskere oplevet, at skibe er gået alt for tæt på et fuskende fartøj. Der er således eksempler på flere hundrede meter lange skibe er passeret forbi indenfor fem meters afstand. I de tilfælde opfordrede Nikolaj Skjøth fiskerne til at kontakte Maritim Assistance Service.

- Så vil vi kalde dem op og bede dem om at opføre sig ordentligt, sagde han.

Fra bunkeren holdes der også øje med kollisioner og forlis. Medarbejdernes i Værnsfælles Forsvarskommando er således en del af søredningsberedskabet i JOC. Her fra koordineres redningsaktioner på havet med adgang til både skibe, helikoptere og fly.

Udover folk i Århus er de også overvågning i centre på Bornholm og i Karup.

Høreværn med kommunikation mindsker skader

Konstant støj fra maskiner og tromler giver risiko for høreskader

HØRELSE

Af René Dandaneil

Støj er kilde til høreskader, og derfor kan det være en ganske god idé, at anvende høreværn. Ole Nielsen fra firmaet , der i Danmark samarbejder med Furuno, fortalte om nogle af de løsninger, de kan levere.

Han pegede på, at øret er et af de få områder, mennesket ikke kan repareres på igen. Og derfor er det vigtigt at bevare hørelsen. Men hørelsen tager skade ved fiskeri. Eksempelvis kan larmen fra tromlerne give høreskader.

Derfor var hans forslag at anvende høreværn, og firmaet Peltor arbejder med forskellige løsninger, hvor

støjen dæmpes, og det er muligt at kommunikere via kommunikationsudstyr. Han fremviste eksempelvis en lille model med hørepropper, der dæmper støjen med 32 procent, og hvor der er koblet en mikrofon til, der ud fra vibrationerne i struben danner talen.

- Den bruges i blandt andet motorsport, og jeg er sikker på, at I efter få minutter ikke mærker i har den på, sagde han.

Også de mere traditionelle modeller blev præsenteret. Det såkaldte Dect-com, der er et duplex-system, kan levere kommunikation mellem op til 8 enheder. Det rækker indenfor en radius på 100 meter, men skibskroget gør blandt andet, at der nok skal kobles en repeater på for at gøre feltet, hvor systemet rækker, større.

Indbydelse til afskedsreception for Poul Christensen

Efter 22 år som skibselektriker hos Hirtshals El-Motorservice ApS har **Poul Christensen** valgt at gå på efterløn.

Vi vil gerne sige ordentligt farvel og tak - og det vil derfor glæde os at se samarbejdspartnere, kunder og venner af huset til en afskedsreception, hvor I ligeledes får mulighed for at hilse på Pouls afløser - Knud Lindblad - ligeledes en mand med mange års erfaring.

Receptionen finder sted torsdag den 21. april kl. 14-17 i Hirtshals El-Motorservice ApS' lokaler på Cort Adelervej 2, 9850 Hirtshals. Vi glæder os til at se jer.

Med venlig hilsen

Flemming Schaltz, direktør

Annoncer på forsiden i 2016

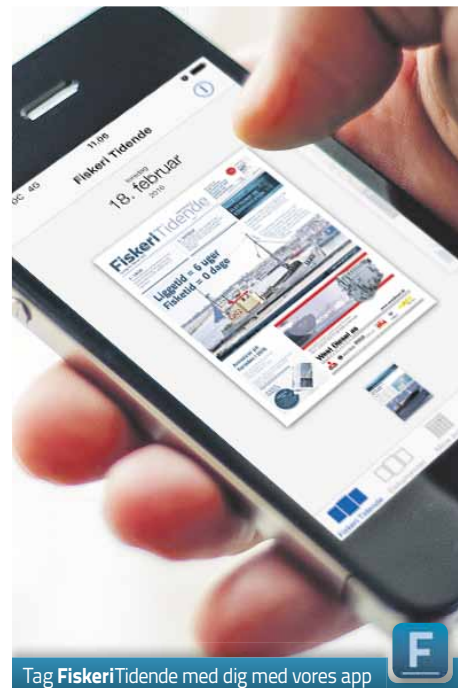
Vær i god tid til at få reserveret dine forsideoannoncer i FiskeriTidende for 2016.

Ring eller skriv til vores annonsekonsulent Torben Lehmann for et godt tilbud eller læs mere på fiskeritidende.dk/annoncering

76 10 96 63
tl@dkfisk.dk

MEDIAPLAN
2016

Find også priser og info på fiskeritidende.dk/annoncering

Tag FiskeriTidende med dig med vores app

Find os på Facebook

Mere end 2.800 likes

